

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Dok. nummer 20/03397-7
Deres referanse:
Vår dato: 03.06.2020
Vår referanse: Ann Marit Roterud Espe, Synnev
Aas Aaby og Catrine Schøne
Brodwall

Høringsvar fra Universitetet i Sørøst-Norge - Høring om NOU 2020: 3 Ny lov om universiteter og høyskoler

Universitetet i Sørøst-Norge (USN) viser til Kunnskapsdepartementets (KD) høring av 18. Februar 2020 med høringsfrist 5. juni 2020, vedrørende Universitets- og høyskolelovutvalgets utredning NOU 2020: 3 Ny lov om universiteter og høyskoler.

USN vil innledningsvis støtte opp om utvalgets arbeid og dets tolkning og avgrensning av mandatet. USN slutter seg til de grunnleggende prinsippene som utvalget har lagt til grunn for sitt arbeid. Ambisjonen om en helhetlig gjennomgang og vurdering av regelverket med formål om å utforme et regelverk med god struktur og klart språk, er ivarettatt. Etter USNs syn har utvalget foretatt grundige vurderinger som er godt fundamenterte i fagekspertise og dialog med sektoren.

USN har i tidlig fase påpekt at dagens regelverk og struktur fremstår som fragmentert og innholdsmessig til dels utdatert, herunder hva gjelder kapitteinndelingen i universitets- og høyskoleloven, forskriftshjemler, koordinering/samling av sentrale forskrifter gitt i medhold av universitets- og høyskoleloven og koordinering mot øvrig nasjonalt regelverk med treffpunkter for sektoren. USN har også tilbakemeldt at administrativt ansatte opplever det gjeldende regelverket som språklig vanskelig tilgjengelig. Prinsippet om et klart og tydelig språk er derfor særlig viktig, da regelverket i stor utstrekning også skal forstås av personer uten lovteknisk, eller utdanningsfaglig kompetanse.

USN har vurdert lovutvalgets forslag til ny universitets- og høyskolelov, og støtter i all hovedsak utkast til ny lov slik det foreligger. Der utvalget er delt i sine vurderinger og anbefalinger, tilkjenner USN sin posisjon. USN mener lovutvalget har foreslått en ny lov som fremstår som helhetlig og sammenhengende, med langt på vei en god og logisk struktur og oppbygning/kapitteinndeling. Lovforslaget er innholdsmessig dekkende og fremtidsrettet, og har et presist og samtidig forståelig språk.

USN registrerer at lovens oppbygging nå i større grad enn tidligere tar utgangspunkt i hvem som er målgruppen for de enkelte bestemmelsene, samt at bestemmelsene som retter seg mot studentene i stor grad er bygget opp etter studieløpets naturlige gang. USN støtter dette. USN har for enkelte kapitler foreslått en annen plassering i

lovstrukturen, og USN har avslutningsvis lagt inn kapittelstrukturen slik den blir med de forslagene som USN har spilt inn.

USN forstår at lovutvalget har gjort sine lovtekniske valg i forslaget til oppbyggingen av loven, men anmoder likevel departementet om å nummerere leddene med tall. Det er en rekke bestemmelser som har relativt mange ledd, og ved aktiv bruk av loven og påfølgende behov for henvisninger, skaper manglende nummerering etter USNs vurdering unødig merarbeid ved at brukerne må telle innrykk som indikator for leddinndeling. Ved ytterligere oppbrytning av teksten i et ledd, med bokstaver og halvparentes som også er foreslått i denne loven, vil manglende nummerering av leddene også kunne skape usikkerhet for ikke-jurister om forholdet mellom innrykk i ledd og innrykk ved opplisting av bokstaver.

USN har aktivt tatt stilling til de enkelte bestemmelsene i lovforslaget, og vil i det følgende knytte kommentarer til høringsforslagene i den rekkefølgen som fremgår av lovutkastet. Enkelte strukturelle endringer foreslås under de aktuelle kapitlene/bestemmelsene.

Kapittel 1 Formål og virkeområde

§ 1-1. Formålet med universiteter og høyskoler

USN støtter forslaget om ny formålsbestemmelse, og at det med dette er skilt tydelig mellom formål og oppgaver. USN støtter videre at begrepet bærekraft i relasjon til miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft nå synliggjøres i formålsbestemmelsen for sektoren, og at forventningene til utdanningsinstitusjonenes bidrag til å nå FNs bærekraftsmål blir tydelig forankret i særlovgivningen.

USN imøteser i det videre en god diskusjon i sektoren om hvordan vi ytterligere skal operasjonalisere og bidra til å nå målene via egen forskning og utdanningsvirksomhet, og hvordan dette blir gjenspeilet i målstyringen for sektoren. Det er et overordnet politisk mål å arbeide for større institusjonell diversitet i UH-sektoren. Lov og underliggende forskrifter må bygge opp under denne politiske målsettingen. USN har på denne bakgrunn lagt behovet for diversitet på systemnivå til grunn for innspillet til stortingsmeldingen om styringspolitikk for statlige universiteter og høyskoler. USN er enig med utvalget når det understreker at departementets gjennomgang av styringspolitikken må gjøres i tett sammenheng med oppfølgingen av forslaget til ny universitets- og høyskolelov.

§ 1-2. Lovens virkeområde

Ingen merknad.

§ 1-3. Anvendelse av forvaltningsloven

USN støtter at det er hensiktsmessig at forholdet til forvaltningsloven fremkommer tidlig i loven, og at det ikke som i gjeldende lov § 7-6 foretas en tilsynelatende uttømmende oppramsing av hvilke beslutninger som regnes som enkeltvedtak etter forvaltningsloven.

USN er for øvrig av den oppfatning at presiseringen i merknaden om at private utdanningsinstitusjoner i utgangspunktet er omfattet av reglene om enkeltvedtak og forskrift, også bør inn i lovteksten. Dette for å synliggjøre at forvaltningsloven skal gjelde for private utdanningsinstitusjoner der hvor de treffer forvaltningsmessige avgjørelser som berører studentenes rettigheter i utdanningen.

Kapittel 2 Virksomhet og ansvar

§ 2-1. Institusjonenes oppgaver

USN vil bemerke at det i bestemmelsens bokstav a og b er benyttet benevnelsen «internasjonalt nivå», mens det i formålsbestemmelsen § 1-1 bokstav a henvises til «internasjonale standarder». USN lurer på om forskjellen i terminologi er tilsiktet, og om det er mer naturlig å innta benevnelsen «internasjonalt nivå» i tilknytning til formålet. «Internasjonale standarder» bærer trolig mer preg av å måle et nivå tilknyttet oppgaven.

USN stiller seg bak utvalgets forslag til ny bestemmelse om oppgaver, og støtter at livslang læring er inntatt som en prioritert oppgave for sektoren. USN vil imidlertid stille spørsmål ved om det er hensiktsmessig å beholde også «etter- og videreutdanning» som egen oppgave i bestemmelsens bokstav c, da vi oppfatter at etter- og videreutdanningsporteføljen er *ett* av virkemidlene for å ivareta livslang læring. Alternativt vil en ambisjon om livslang læring kunne inntas som en formålsangivelse, med etter- og videreutdanning som en angitt oppgave.

USN støtter også at gjeldende § 1-3 bokstav c nå er tatt ut av bestemmelsen om oppgaver. USN anser det som styrets ansvar å sørge for god og effektiv ressursforvaltning uavhengig av finansieringsform.

USN støtter videre presiseringen i bestemmelsens bokstav g hva gjelder forventningene til samarbeidet med relevante eksterne aktører, med tydelig hensikt knyttet til styrking av virksomhetens kvalitet og relevans. Bestemmelsen ansvarliggjør institusjonene til aktivt å ta stilling til hvilke samarbeid og berøringspunkter, både med offentlige og private aktører, som vil gi uttelling på kvalitet og relevans i forskning og utdanning.

USN vil i den sammenheng påpeke at det også er behov for en gjennomgang av blant annet BOA-reglementet og de ulike klassifiseringene av inntektene der hvor samarbeidet involverer flere aktører som har flere ulike økonomiske bidrag inn i samarbeidet. Vi henviser for øvrig til innspill under § 2-5 vedrørende behovet for en helhetlig gjennomgang av regelverkene knyttet til betalingsstudier generelt, bidrag og oppdrag.

USN er opptatt av at det etableres et styringssystem for universiteter og høyskoler som ivaretar både mangfoldet i oppgaver som er tillagt den enkelte institusjon, og diversitet på systemnivå slik at sektoren samlet sett møter samfunnets og arbeidslivets forventninger og behov. USN viser her til sitt innspill til stortingsmeldingen om styringspolitikk.

§ 2-2. Ansvar for vedlikehold og videreutvikling av norsk fagspråk

Ingen merknad.

§ 2-3. Særlig ansvar for enkelte institusjoner

Ingen merknad.

§ 2-4. Faglig frihet og ansvar

USN støtter videreføringen av gjeldende § 1-5 og forslaget om å presisere at institusjonene også har ansvar for å verne om de ansattes utøvelse av den akademiske friheten. Presiseringen vil kunne motvirke negative tendenser i form av trusler, sjikane og/eller hets mot personer som er tilknyttet institusjonen, ved at institusjonen som sådan stiller seg bak og støtter opp under det akademiske arbeid som utføres og kommuniseres.

USN er videre enig i utvalgets presisering av at i de tilfellene der forskning utført av studenter lever opp til anerkjente praksiser og standarder i akademia, gjelder den akademiske friheten også studentene, og ikke bare faglig ansatte med formalisert forskerkompetanse.

Særlige betraktninger knyttet til spørsmål rundt rammebetingelser

USN mener at mindre institusjoner har fått endrede rammebetingelser gjennom økte forventninger til forskningsaktiviteter og forskningsproduksjon de siste årene som vil kunne påvirke forskernes opplevelse av akademisk frihet. Den eksterne finanseringen må øke kraftig for at institusjonen kan levere ønsket resultat og herunder sikre samfunnsoppdraget. Det samme gjelder forventninger til at forskningen skal knyttes til forskergrupper, sentre, satsinger eller prioriterte satsingsområder. Selv om dette trolig formelt ikke må gå utover den akademiske friheten, vil et snevrere faktisk handlingsrom for forskningsaktiviteter føles begrensende. I tillegg vet en at programmer som finansierer forskning (NFR og EU spesielt) i større grad setter krav til hva forskningen skal inneholde og føre til. Dette er en trend som også gjør at ansatte i større grad enn tidligere må se sin forskning i lys av behov og forventninger fra finansiører, institusjonen og samarbeidspartnere. Flere vil på denne bakgrunn trolig føle begrenset individuell akademisk frihet når det gjelder valg av forskningsområder. Forventninger om institusjonelle strategier og prioriteringer når det gjelder forskningsområder, trekker i samme retning. Innenfor disse eksterne og interne rammebetingelsene blir det en hovedoppgave for institusjonene å sikre forskningsvirksomhetens uavhengighet.

Særlige betraktninger knyttet til spørsmål rundt åpen forskning

USN vil peke på at det er viktig å skille mellom åpen tilgang til forskningsresultater/publikasjoner og åpen tilgang til data. Når det gjelder data opplever en større utfordringer knyttet til blant annet personvern og tilgang på nødvendig infrastruktur (arkiver med mer). Dette er forhold som må avklares før man eventuelt kan komme med eventuelle klare krav om tilgjengeliggjøring av selve data.

Etter utvalgets vurdering vil kravene i Plan S være fullt forenlige med akademisk frihet og den enkelte forskers rett til å velge publiseringskanal. Når utvalget argumenterer for at det er i tråd med vitenskapens normer og etikk å publisere på en måte som gjør resultatene tilgjengelige for alle som kan tenkes å ha nytte av dem, fremfor i lukkede tidsskrifter, er det viktig at forventningene om åpen forskning ikke «trumfer» tidsskriftets kvalitet og relevans. Forskerne bør ikke oppleve et press mot å publisere i rene «open access»-tidsskrifter, dersom det ikke finnes gode åpne tidsskrifter innenfor deres eget fagområde. Det må derfor ikke legges opp til krav der en slik praksis blir normen.

§ 2-5. Egenbetaling

USN er enig i at gratisprinsippet fortsatt skal legges til grunn i norsk høyere utdanning, og støtter at utvalget ikke går nærmere inn på spørsmålet om endringer knyttet til rammene for gratisprinsippet så lenge det ikke foreligger et grundig og veloverveid grunnlag for å vurdere dette på det nåværende tidspunkt. Gratisprinsippet står sterkt i norsk utdanning, og prinsippet ivaretar at alle får lik rett til utdanning og mulighet til å tilegne seg kompetanse som samfunnet trenger.

USN støtter utvalget når det sier at det er behov for å vurdere gratisprinsippet i et livslangt læringsperspektiv. USN imøteser en diskusjon om hvordan sektoren skal løse de nye og skiftende behovene og kravene i arbeidslivet, og hvordan nødvendig kompetanseutvikling skal finansieres. Dette fordrer også at man vurderer hvordan gratisprinsippet, i samspill med statsstøtteregulverket og egenbetaling, finansielt kan legges til rette for at institusjonene kan innfri denne viktige delen av samfunnsoppgaven.

USN merker seg derfor at utvalget anbefaler en gjennomgang av egenbetalingsforskriften, og vil på ny påpeke at det er behov for en gjennomgang av all regulering av ekstern finansiering, herunder egenbetalingsforskriften, statsstøtteregulverket og BOA-reglementet. Det vises i den sammenheng til USNs høringssvar av 2. september 2019 i forbindelse med NOU 2019:12 Lærekraftig utvikling. Her tok USN til ordet for at regelverket må tydeliggjøres og kunne etterfølges, samt gi grunnlag for lik praksis.

USN er av den oppfatning at unntaksbestemmelsen i egenbetalingsforskriften § 3-2 er for uklar og snever, og har i forbindelse med innspill til stortingsmeldingen om arbeidsrelevans tatt til ordet for at det er behov for å vurdere om det bør gis adgang til betalingsfinansiert utdanning for studietilbud rettet mot arbeidslivets aktører.

§ 2-6. Grader og yrkesutdanninger

Et flertall i utvalget foreslår at forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler (gradsforskriften) videreføres som i dag, med hjemmel i § 2-6 første ledd, og at KD jevnlig vurderer hvilke utdanninger det er hensiktsmessig å forbeholde enkelte institusjoner. Mindretallet mener imidlertid ikke at departementet gjennom gradsforskriften skal avgjøre hvilke institusjoner som kan tilby bestemte utdanninger.

USN støtter mindretallets forslag. Dette er i tråd med USNs tidligere uttalelser knyttet konkret til Grimstadutvalgets utredning om studieplasser i medisin i Norge, som berørte nettopp prinsippene som legges til grunn for hvordan man dimensjonerer norsk høyere utdanning i Norge.

Gradsforskriften fremstår som utdatert, og det fremgår ikke hvilke kriterier eller hvilken argumentasjon som ligger til grunn for at enkelte institusjoner fremfor andre skal ha rett til å tilby bestemte utdanninger. Gradsforskriften, slik den foreligger, taler mot akkrediteringssystemet vi har i Norge. Gradsforskriften indikerer at akkrediteringssystemet kun fungerer for enkelte studier og fagområder, mens det motsetningsvis ikke er tilstrekkelig for de utdanningene som omfattes av denne forskriften. En opprettholdelse av gradsforskriften begrenser institusjonenes autonomi og signaliserer lite tillit til akkrediteringssystemet i Norge.

Når det gjelder dimensjoneringen av studietilbud omtalt i gradsforskriften, er argumentasjonen bygget på at dimensjoneringen av antall mennesker utdannet i disse fagområdene er nøye gjennomtenkt for Norges behov. Hvis vi ser på antall studenter som tar disse utdanningene i utlandet og får jobb i Norge senere, viser det at dimensjoneringen av behov og antall studieplasser i Norge ikke er samstemt. Dette bør også ses på med hensyn til hvilke studenter som får plass ved norske utdanninger som er omfattet av gradsforskriften.

USN mener det er nødvendig å legge til rette for innovasjon og nytenking også innenfor utdanningsområdene som er omfattet av gradsforordningen, og dermed fleksibilitet for fremtiden. Ved å tillate at flere utdanningsinstitusjoner kan tilby disse utdanningene kan man stimulere til raskere omstillinger og endringer tilpasset fremtidige behov og krav, ved at regionale forutsetninger og behov får spille mer direkte inn i utviklingen av disse studiene. Flere koblinger mellom utdanningsinstitusjonene og mindre, lokale aktører kan skape spennende fagprofiler tilpasset regionenes behov og bidra til studietilbud som er både attraktive og relevante for regionalt arbeids- og samfunnsnivå.

Når det gjelder bestemmelsens tredje ledd, som regulerer krav til høyere grad og er hjemmelsgrunnlag for mastergradsforordningen, vil USN her bemerke at vi støtter utvalgets forslag om å vurdere en endring av 80 studiepoeng fordypningskrav for opptak til master. Dette må også bli vurdert i et livslang læring-perspektiv.

USN mener avslutningsvis at forslag til ny § 2-6, som hovedsakelig inneholder forskriftshjemler, med fordel kan struktureres mer oversiktlig i en opplisting av for hvilke områder departementet gis forskriftsfullmakt. USN foreslår følgende:

§ 2-6. Grader og yrkesutdanninger

Kongen bestemmer hvilke grader og yrkesutdanninger en institusjon kan gi, den tid det enkelte studium skal kunne gjennomføres på, og hvilken tittel graden eller yrkesutdanningen gir rett til.

Departementet kan gi forskrift om

- a) et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og om institusjonenes adgang til å gi grader og yrkesutdanninger i samarbeid med andre institusjoner*
- b) krav til høyere grad og om omfang av selvstendig arbeid i høyere grad*
- c) nasjonale rammeplaner for enkelte utdanninger*
- d) å avholde obligatoriske nasjonale deleksamener i enkelte fag eller emner, og om resultatet skal føres på vitnemålet*
- e) bestemte emner inntil 20 studiepoeng skal inngå i en grad.*

§ 2-7. Beskyttelse av universiteters og høyskoleers egennavn

USN støtter forslaget om at det er departementet, og ikke Kongen, som fastsetter egennavn for statlige universiteter og høyskoler.

§ 2-8. Titler

Ingen merknad.

§ 2-9. Forsøk

USN støtter at dette videreføres og er regulert i egen bestemmelse. Det er viktig med et handlingsrom for å kunne prøve ut nye metoder for opptak, samt gjennomføring av undervisning og vurdering av kandidatene. Sektoren står overfor store utfordringer hva gjelder utvikling av arbeids- og vurderingsformer i høyere utdanning, særlig med hensyn til behovet for fleksible løsninger for å imøtekomme målet om livslang læring.

Kapittel 3 Organisering og ledelse ved statlige institusjoner

USN viser til eget innspill i forbindelse med Kunnskapsdepartementets arbeid med stortingsmelding om styringspolitikk for statlige universiteter og høyskoler. I det følgende gis det likevel noen kommentarer som knytter seg til de konkrete lovbestemmelsene.

§ 3-1. Styrets ansvar

USN merker seg at det i forslag til ny lov er gjort en rekke endringer i bestemmelser hvor det tidligere var delegasjonssperre, slik at det nå i større grad er opp til styret å selv bestemme hvorvidt det skal delegere oppgaver og ansvar. Vi registrerer at det blant annet ikke lenger er delegasjonssperre ved fastsettelse av forskrifter, og USN støtter at det nå er opp til styret ved den enkelte institusjon å delegere til rektor å fastsette forskriftsbestemmelser når dette er nødvendig eller hensiktsmessig. USN vil for øvrig bemerke at det flere steder i loven er ulik angivelse av «styret». Frem til kapittel 6 er kun benevnelsen «styret» oppgitt, mens det fra § 6-7 fremgår at det er «styret ved institusjonen» som fastsetter forskrift. Denne benevnelsen gjentas også flere steder utover i loven.

§ 3-2. Styrets oppgaver

USN foreslår en justering av bestemmelsens fjerde ledd, som etter vårt syn i større grad styrker og sikrer den faglige medvirkningen hos studenter og ansatte i sektoren. USN foreslår følgende endring i fjerde ledd:

Styret selv skal fastsette virksomhetens interne organisering. Ansatte og studenter må høres i beslutninger om endringer av organisering. *Organiseringen må sikre ansattes og studenters faglige medvirkning ved deltakelse i organ med beslutningsmyndighet.*

§ 3-3. Styrets sammensetning

USN støtter ikke flertallets forslag i bestemmelsens annet ledd, om at departementet og styret oppnevner to av de eksterne styremedlemmene hver, da det etter vårt syn er prinsipielt vanskelig at et styre skal oppnevne sine etterfølgere. USNs styre mener dagens ordning fungerer bra, hvor departementet formelt oppnevner alle eksterne styremedlemmer etter at utdanningsinstitusjonene har gitt innspill til kandidater. USN erfarer at dialogen med KD om forslag til eksterne styremedlemmer er god. Det er USNs vurdering at det fortsatt bør være en del av den statlige styringen å sikre en helhetlig og balansert styresammensetning (kjønnsbalanse, erfaring fra ulike samfunnssektorer mv.), i dialog med utdanningsinstitusjonene. Utdanningsinstitusjonene velger selv interne styremedlemmer, og den foreslåtte fordelingen i representasjon ivaretar balansen mellom kollegial styring og ekstern kompetanse i styret.

USN støtter flertallets forslag i bestemmelsens tredje ledd om at statlige universiteter og høyskoler skal ha ekstern styreleder uavhengig av om rektor er valgt eller ansatt. Dette bidrar til tydeligere ansvarsdeling mellom styret og rektor, og mellom overordnet strategisk styring og daglig ledelse av utdanningsinstitusjonen. Utover argumentene som flertallet anfører, vil USN legge til at ekstern styreleder styrker universiteter og høyskolars legitimitet som samfunnsinstitusjoner.

§ 3-4. Valg og oppnevning av styret

Ingen merknad.

§ 3-5. Rektor

USN støtter en videreføring av at rektor enten kan rekrutteres gjennom valg eller ansettelse, og at rektors rolle overfor styret nå skal være den samme uavhengig av om vedkommende er valgt eller ansatt.

USN vil bemerke at styret prinsipielt bør forholde seg til rektor som daglig leder av virksomheten, og at det er rektor som står til ansvar for styret. Etter USNs vurdering innebærer dette at styret gjennom delegasjon ikke bør etablere direkte styrings- og rapporteringslinjer til andre enn rektor, utover det som følger av naturlig uavhengige roller og funksjoner, som for eksempel internrevisjon og ombud.

§ 3-6. Valg av rektor

USN støtter flertallet i utvalget som foreslår at det ikke skal være ulik vektning av stemmene til grupper av ansatte ved valg av rektor. USN er enig i prinsippet om at en rektor representerer alle ansatte ved institusjonen i like stor grad. Lik vektning av stemmene til grupper av ansatte vil videreføre en demokratisering og styrking av medbestemmelse ved universiteter og høyskoler der ulike grupper over tid har fått stemmerett ved valg av rektor og representasjon i institusjonens styre (mellomgruppen av vitenskapelige ansatte, rekrutteringsstillinger, teknisk-administrativt ansatte).

§ 3-7. Styrets saksbehandling

Ingen merknad.

§ 3-8. Styreinstruks

USN stiller spørsmål ved om reguleringen i annet ledd, om at instruksen blant annet skal inneholde regler om «*rektors arbeidsoppgaver og plikter overfor styret*», er riktig plassert. USN ser at formuleringen tilsvarer aksjeloven § 6-23, men mener at dette med fordel kan reguleres i § 3-5 som omhandler rektors rolle. Det vises for øvrig til at også § 3-2 tredje ledd regulerer styrets plikt til å fastsette instruks for rektor.

§ 3-9. Vedtaksførhet

Ingen merknad.

§ 3-10. Alminnelig flertallskrav

Ingen merknad.

§ 3-11. Lovlighetskontroll

USN støtter flertallet i utvalget som foreslår en ny bestemmelse om at tre eller flere av styremedlemmene kan kreve lovlighetskontroll av styrets avgjørelser. USN vil samtidig bemerke at bestemmelsen bør ha konsekvent terminologi, slik at første ledd annet punktum bør angi «avgjørelse» istedenfor «vedtak». Vi ber for øvrig om at KD tydeliggjør hvorvidt en avgjørelse fattet av styret vil være et vedtak etter forvaltningsloven, eller om dette kun gjelder i tilfeller hvor avgjørelsen som treffes skjer «*under utøving av offentlig myndighet og som generelt eller konkret er bestemmende for rettigheter eller plikter til private personer*», jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a.

§ 3-12. Adgang til å avsette styret

Ingen merknad.

§ 3-13. Søksmål

Ingen merknad.

§ 3-14. Eiendomsforvaltning

Ingen merknad.

§ 3-15. Eierskap i selskaper

Ingen merknad.

Kapittel 4 Organisering og ledelse ved private institusjoner

Ingen merknader til kapitlet.

Kapittel 5 Private universiteter og høyskoler – økonomisk tilsyn med mer

Ingen merknader til kapitlet.

Kapittel 6 Opptak til høyere utdanning

Innledningsvis til dette kapitlet vil USN knytte kommentarer til utvalgets forslag om å ta ut bestemmelser relatert til opptak som i dagens lov eller forskrift er regulert.

Særskilt vurdering

USN støtter utvalgets forslag om å ta ut bestemmelsen om særskilt vurdering. USN legger til grunn at det er dokumentert at særskilt vurdering har liten reell betydning for et fåtall søkere.

Tilleggspoeng, om alderspoeng

Prinsippet om at høyere utdanning skal være tilgjengelig for alle over hele landet, behovet for stadig flere med høyere utdanning i arbeidslivet (økt studietilbøyelighet) og det livslange læringsperspektivet, tilsier at opptak til høyere utdanning og institusjonenes evne til å ta imot nye studentgrupper bør utredes nærmere.

USN viser til at utvalget bemerker at alderspoeng ikke nødvendigvis forbereder søkerne på høyere utdanning, men utvilsomt gir dem en fordel i konkurranse om studieplass i ordinær kvote. USN vil på denne bakgrunn bemerke at dagens ordning med totalt 8 tilleggspoeng for alder utgjør en uforholdsmessig stor andel av søkeres konkurransepoengsum, jf. opptaksforskriften § 7-10. USN imøteser en ytterligere diskusjon om dette.

Tilleggspoeng, om kjønnspoeng

Primært støtter USN utvalgets forslag om å ikke videreføre bestemmelsene i opptaksforskriften § 7-9 om tilleggspoeng ved opptak til studier hvor menn eller kvinner er sterkt underrepresentert. USN vil tilstrebe å ha oppmerksomhet på kjønnsbalansen og se hen til andre virkemidler. Sekundært vil USN se positivt på en diskusjon om kjønnspoeng initiert fra sentralt hold, for å ivareta kjønnsbalansen for utdanninger og yrker nasjonalt sett.

Tilleggspoeng, om språkpoeng

USN gir støtte til utvalgets oppfatning om at «dagens regler for tildeling av språkpoeng ikke er rettferdig overfor søkere som ikke har denne muligheten, og slik denne praksisen har utviklet seg umulig kan være i henhold til

hensynet bak innføringen av disse språkpoengene.» USN støtter utvalgets oppfordring om at Kunnskapsdepartementet ser nærmere på reglene om språkpoeng.

Metode for beregning av karakterpoeng

USN ønsker en utredning som ser på ulike metoder og grunnlag for rangering og opptak av studenter. Dette sett i sammenheng med institusjonenes fokus på høy inntakskvalitet og gjennomføringsevne. USN mener det bør vurderes om utregning av konkurransepoeng alternativt bør gjøres på grunnlag av en middelvei, alternativt å gi eksamenskarakteren en redusert (korrigerende) verdi. USN imøteser en videre diskusjon om dette.

Fagskole

USN støtter utvalgets betenkeligheter ved at fagskolestudenter etter dagens bestemmelser oppnår generell studiekompetanse uten de samme kravene til norskkunnskaper som de som får generell studiekompetanse fra videregående opplæring.

USN støtter utvalgets kritiske kommentar til bestemmelsen om dobbeltrangering av søkere med fagskoleutdanning. Opptaksforskrift § 2-4 er uheldig utformet ved at bestemmelsen ikke presiserer at det gjelder søkere som tidligere ikke hadde generell studiekompetanse. Konsekvensen er at slike søknader må dobbeltrangeres uten at det ser ut til å ha vært hensikten.

§ 6-1. Krav om generell studiekompetanse

USN støtter grunnprinsippet om at GSK fortsatt skal være opptakskravet til lavere grads studier ved universiteter og høyskoler. USN kan ikke se noe annet grunnlag som er bedre egnet til å gjøre en søker studieforbereid, og anbefaler videreføring av generell studiekompetanse. USN er imidlertid enig i lovutvalgets anbefaling om at sektoren bør se nærmere på om GSK nettopp gir det nødvendige grunnlaget for at en kandidat skal være tilstrekkelig studieforbereid, og vurdere kravene som må oppfylles for å oppnå generell studiekompetanse. Spørsmålet om det generelle opptakskravet bør skjerpes er komplekst og bør ha et hovedfokus i en egen høring.

Universitetet ønsker søkere som i størst mulig grad er studieforbereid, og gir sin støtte til utvalget når de peker på at en endring av kunnskapsforvaltningen i grunnskole og videregående skole må skje i samarbeid med høyere utdanning, slik at dagens høye frafall ved universitetene og høyskoler ikke fortsetter. Når det er dokumentert at kandidater fra videregående opplæring med generell studiekompetanse i mange tilfeller ikke er tilstrekkelig studieforbereid, og det samtidig er behov for økt studietilbøyelighet som sikrer at en større andel av befolkningen får høyere utdanning, mener USN det bør vurderes om det skal innføres tilbud om et studieforbereidende år/semester i høyere utdanning, tilsvarende Freshman Year, som støttes av Lånekassen, jf. også USNs innspill til høringen om NOU 2019:12 Lærekraftig utvikling.

USN støtter at institusjoner som er omfattet av universitets- og høyskoleloven, kan tilkjenne generell studiekompetanse, som blir bindende også for andre institusjoner omfattet av loven.

USN viser til merknadene hvor det er foretatt en språklig endring fra begrepet «grunntidning» til «opptak til lavere grads studier». USN mener dette må anses som en materiell endring, da konsekvensen er at årsstudier og kandidatutdanninger ikke lenger omfattes av bestemmelsen. USN forstår det strukturelle grepet, men anbefaler at opptak til årsstudier blir inkludert ved omtale i merknadene til bestemmelsen. Videre etterlyser USN en tydeliggjøring av hjemmelsgrunnlaget for opptak til femårige integrerte mastergrader. jf. mastergradsforskriften § 4. Slik forslaget nå fremstår regulerer verken §§ 6-1 eller 6-7 opptak til dette utdanningsløpet.

USN foreslår at bestemmelsens tittel endres til «Opptak til lavere grads utdanning». Den foreslåtte endringen gjenspeiler tydeligere hva som reguleres, ved at den omtaler lavere grads studier og slår fast at generell studiekompetanse er opptakskravet. USN ber for øvrig departementet vurdere å foreta en strukturell endring av §§ 6-1 og 6-2, slik at de ulike opptaksveiene til lavere grads studier, samles i en lovbestemmelse eller fortsatt samles i sin helhet i opptaksforskriften.

§ 6-2. Kvalifikasjoner som likestilles med generell studiekompetanse

USN foreslår å ta ut kravet om «minst fem års fulltidsarbeidserfaring og/eller utdanning», ofte omtalt som 'praksiskravet' i bestemmelsens første ledd. USN kan ikke se at femårskravet om arbeidserfaring og/eller utdanning

bidrar til å gjøre søkerne bedre studieforberedt, da det ikke er krav om at praksis skal være relevant for studiet/studiene det søkes opptak til. I vurderingen legges det vekt på at praksis kan dokumenteres på svært mange og ulike måter. Eksempelvis kan kravet dokumenteres med omsorg for egne barn, nedsatt arbeidsevne, førstegangstjeneste i militæret, folkehøgskole og status som flyktning. Ett annet argument for å fjerne kravet om minst fem års fulltidsarbeidserfaring og/eller utdanning, er ressursbruken som dokumentasjonsinnhentingene innebærer både for søkere og ikke minst arbeidsgivere. USN mener utelatelse av kravet om praksis vil føre til avbyråkratisering og ressursparing for samfunnet, uten at grunnlag for studier på høyere nivå blir dårligere.

USN støtter forslaget i annet ledd om at søker med fullført fagskoleutdanning i tillegg må dokumentere norskkunnskaper. Tilbakemeldingene fra flere fagmiljøer, og innføringen av norsk som spesielt opptakskrav til bl.a. lærer- og sykepleierutdanningene, understreker viktigheten av gode norskkunnskaper.

USN foreslår at det i lovteksten legges inn en henvisning til opptaksforskriften kapittel 3 for å synliggjøre at betingelsen for å oppnå generell studiekompetanse er at opptak til høyere utdanning har vært gitt på bakgrunn av disse unntaksbestemmelsene.

USN mener deler av siste setning i § 6-2 "(...) hvis de ikke har oppnådd dette tidligere", kan tas ut. USN er av den oppfatning at de ulike veiene til generell studiekompetanse bør likestilles, da dette også er etablert praksis.

§ 6-3. Søkere med utdanning fra utlandet

USN foreslår at bestemmelsens første og andre ledd angir hvem reguleringen gjelder for, slik at det blir enklere for leseren å forstå hvem bestemmelsen omfatter. Videre foreslår USN å ta ut kravet om norskkunnskaper på nivå med B2-prøven, da vi mener det er uheldig at loven kun nevner en av flere godkjente tester, jf. opptaksforskriften § 2-2 annet ledd som viser fem alternative prøver. USN har erfart at det relativt hyppig er endringer knyttet til språktestene, og det vil være mer hensiktsmessig at endringene kan gjøres i forskrift fremfor i lov. USN foreslår at det kreves godkjente norsktester i henhold til forskrift om opptak til høyere utdanning § 2-2 annet ledd.

USN foreslår følgende endring:

~~Søkere fra de andre nordiske landene~~ med 3-årig videregående utdanning ~~fra de andre nordiske landene~~ er kvalifiserte for opptak uten tilleggskrav i norsk når den videregående utdanningen gir generelt opptaksgrunnlag til universiteter og høyskoler i de respektive landene.

Søkere som har utdanning fra land utenfor Norden ~~som har utdanning fra land utenfor Norden~~ må dokumentere bestått utdanning på nivå med norsk 3-åring videregående opplæring som gir generell studiekompetanse i henhold til GSU-listen. Disse søkere må dokumentere kunnskaper i norsk på minimum nivå med ~~godkjente norsktester i henhold til forskrift om opptak til høyere utdanning § 2-2 annet ledd B2-prøven.~~

Departementet kan gi forskrift om nærmere krav til norskkunnskaper.

§ 6-4. Unntak fra kravet om generell studiekompetanse

USN støtter forslaget om at dispensasjonsbestemmelsen ikke lenger begrenses til søkere under 25 år.

USN ønsker at vilkårene for unntakene i bestemmelsen blir ytterligere utdypet i merknader, slik at lovgivers intensjon blir tydeligere. USNs erfaring er at vilkårene kan være krevende å vurdere og formidle til søkerne.

§ 6-5. Forskrift om opptak

USN foreslår å flytte bestemmelsen til slutt i kapittelet slik at forskriftshjemmelen i fremtiden også kan omfatte opptak til høyere grads studier.

§ 6-6. Adgangsregulering

Ingen merknad.

§ 6-7. Opptak til høyere grads studier

USN støtter lovutvalgets forslag om å videreføre lovbestemmelsen som fastslår at høyere grads studier skal ha eget opptak. USN henviser til at det er igangsatt en samordning av nasjonalt opptak til masterutdanninger i Norge, og

imøteser det videre arbeidet og forslag til organiseringen av dette.

Kapittel 7 Læringsmiljø og studentrepresentasjon

USN opplever det som positivt at utvalget lanserer et eget kapittel i loven som regulerer læringsmiljø og studentrepresentasjon.

§ 7-1. Læringsmiljø

USN støtter en presisering av at begrepet læringsmiljø i loven omfatter mer enn fysisk og psykisk læringsmiljø, jf. gjeldende rett. USN er imidlertid av den oppfatning at det bør vurderes hvorvidt tilrettelegging bør være et eget element i definisjonen av et læringsmiljø. Ideen og forpliktelsen om god tilrettelegging bør imidlertid være integrert i de øvrige kategoriene av læringsmiljø som skisseres. Dette må være en helhetlig tanke, og integreres i alt arbeid i tilknytning til et godt læringsmiljø for alle.

USN vurderer at bestemmelsens tredje ledd om varsling av kritikkverdige forhold ikke skal avgrenses til forhold knyttet til læringsmiljøet, men en generell varslingsrett. USN foreslår derfor at dette reguleres i egen bestemmelse i dette kapitlet.

§ 7-2. Forholdet til studentsamskipnadene

USN er fornøyd med at utvalget nå har presisert ansvarfordelingen mellom utdanningsinstitusjonene og studentsamskipnadene. Dette er i tråd med USNs tidligere innspill til utvalgets mandat, hvor vi i den sammenheng også spilte inn at dette bør reguleres kun ett sted, og ikke i begge lover slik det er i gjeldende rett, henholdsvis uhl. § 4-3 og studentsamskipnadsloven § 5.

USN støtter også utvalgets forslag om å nedsette en arbeidsgruppe for å gjennomgå oppgaver og grenseflater mellom utdanningsinstitusjonen og studentsamskipnaden. USN har som eksempel erfart at ansvaret knyttet til boliggaranti for internasjonale utvekslingsstudenter har vært en utfordring.

USN foreslår at bestemmelsen flyttes til sist i kapitlet, slik at alle bestemmelser om studentenes rettigheter knyttet til læringsmiljø står samlet.

§ 7-3. Universell utforming

USN støtter at universell utforming er regulert i en egen bestemmelse, og at det i særlovgivningen tydeliggjøres en plikt til å utarbeide handlingsplaner for universell utforming.

§ 7-4. Individuell tilrettelegging ved funksjonsnedsettelse og særskilte behov

Ingen merknader.

§ 7-5. Tilrettelegging for gravide studenter og studenter med omsorg for barn

USN støtter en videreføring av rettigheten om gjenopptak etter permisjon etter denne bestemmelsen, men vil bemerke at det i merknaden med fordel kan presiseres at det må tas høyde for endringer i studiets innhold i permisjonstiden, og at studenten som hovedregel må innrette seg etter dette.

§ 7-6. Studentombud

Ordlyden i bestemmelsens fjerde ledd siste punktum legger opp til at ombudet på subjektivt grunnlag nærmest kan velge bort enkelte studenter. USN foreslår en omformulering som i større grad reflekterer den objektive vurderingen som ligger hos studentombudet:

Studentombudet kan selv avgjøre om vedkommende skal ~~vil~~ bistå en student i en sak eller ikke.

§ 7-7. Tilsyn med læringsmiljøet

USN støtter presiseringen av tilsynsmyndighetenes ansvar og roller.

§ 7-8. Læringsmiljøutvalg

USN støtter en videreføring av premissene for læringsmiljøutvalgets (LMU) arbeid, men påpeker at ved å fjerne lovens krav om direkte rapportering til styret, jf. gjeldende uhl. § 4-3 tredje ledd, påvirkes også legitimiteten til LMU.

Det vises til at det i forslag til § 7-1 annet ledd er angitt at styret har ansvaret for at læringsmiljøet er av høy kvalitet og gir gode rammer for læring. Etter USNs vurdering bør derfor kravet til direkterapportering og årsrapport til styret videreføres i ny lovbestemmelse.

USN støtter fortsatt balanse med lik representasjon av ansatte og studenter, og mener at det er riktig at LMUs øvrige rammer ikke detaljreguleres i loven. Det er viktig at institusjonene selv får mulighet til å organisere sine LMUer ut fra egenart og behov.

USN ber departementet vurdere om det i bestemmelsens første ledd bør inntas at også de ansatte skal sikres medvirkning i prosesser som berører læringsmiljøet.

§ 7-9. Studentorgan

USN støtter forslaget.

§ 7-10. Studentenes representasjon i institusjonens organer

Ingen merknad.

Kapittel 8 Undervisning, vurdering, sensur, klage og utstedelse av vitnemål

USN stiller seg innledningsvis bak lovutvalgets vurderinger knyttet til obligatoriske arbeidskrav og dets rettslige stilling i vurderingssammenheng etter gjeldende rett. USN merker seg at lovutvalget mener at det ikke er adgang til å klage på obligatoriske arbeidskrav som ikke teller med i den endelige karakteren, i motsetning til arbeidskrav som enten er en del av eksamen, eller som inngår på vitnemålet eller innregnes i en karakter som fremgår av vitnemålet for det aktuelle studiet. USN er enig i utvalgets vurdering av at en beslutning om at en student ikke kan gå opp til eksamen, er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens regler om klage. Klage på tap av eksamensrett utløser en vurdering av grunnlaget for vedtaket, og vil ikke overprøve faglærers faglige vurderinger av selve arbeidskravet. Dette er i tråd med USNs innspill tidligere i lovrevisjonen. USN imøteser at departementet i oppfølgingen av lovrevisjonsarbeidet også tar stilling til hvorvidt de legger lovutvalgets forståelse til grunn, for eksempel ved å avgrense arbeidskrav mot eksamen, i merknaden til bestemmelsen som regulerer dette. Videre ber USN departementet ta stilling til hvorvidt det skal gis klageadgang på formelle feil for obligatoriske arbeidskrav.

§ 8-1. Studieåret

Ingen merknad.

§ 8-2. Offentlige forelesninger

Bestemmelsen fremstår etter USNs vurdering i dag som utdatert. Mye av undervisningen foregår digitalt, og det er i større grad tatt i bruk undervisning i mindre grupper som har erstattet større forelesninger i auditorium. Nye undervisnings- og læringsformer tilsier at det bør utredes nærmere hva prinsippet om offentlig forelesninger innebærer, og videre hva som ligger i begrepet «forelesning».

USN vil for øvrig bemerke at når det ikke foreligger delegasjonssperre og beslutningen naturlig tilhører den daglige driften, bør det i loven fremgå at det er «institusjonen» som beslutter.

§ 8-3. Utdanningsplan

USN foreslår at bestemmelsen spisses, da vi legger til grunn at hensikten med utdanningsplanen også er å sikre progresjon med mål om å gjennomføre på normert tid. Vi foreslår derfor at følgende legges til i annet ledd:

Utdanningsplanen skal være et virkemiddel for at studenten gjennomfører studiet *til normert tid*.

USN er ikke enig i reguleringen i bestemmelsens tredje ledd eller lovutvalgets vurderinger av virkningen av bestemmelsen, jf. merknadene. I utgangspunktet fastsettes rettigheter og plikter i utdanningsinstitusjonenes forskrifter og studie- og emneplaner, som for eksempel krav til obligatoriske arbeider, deltakelse og progresjon.

Når det gjelder lovutvalgets vurdering av at studenten skal ha rett til å be om personlig tilpasning og/eller revisjon av utdanningsplanen, jf. merknaden, fremstår dette som en rettighetsbestemmelse som i så fall burde vært lovfestet. Det er imidlertid USNs vurdering at retten til individuell tilrettelegging i kapittel 7 og institusjonenes egne forskrifter

ivaretar studentenes behov for nødvendig tilpasning. Det vil alltid være i institusjonenes interesse å sørge for studieprogresjon, der hvor dette er mulig med hensyn til studiets egenart.

§ 8-4. Studentenes taushetsplikt

Utdanningsinstitusjonene jobber aktivt overfor studentene med å synliggjøre informasjon om ansvar og rettigheter knyttet til blant annet også taushetsplikt. I dette tilfellet mener vi derfor det vil kunne være hensiktsmessig at det eksplisitt fremgår av loven at taushetsplikten ikke er tidsbegrenset og kan vare hele livet. USN ber departementet vurdere om dette bør legges til i lovteksten.

§ 8-5. Rett til å gå opp til eksamen

USN vil bemerke at bestemmelsen er tung å lese slik den fremstår i lovforslaget. Det er uklart hva den skal regulere utover privatisters rett til å ta eksamen. Slik USN vurderer det har studenter som har fått opptak til et studieprogram eller enkeltemner, forutsetningsvis en rett til å gå opp til eksamen. Virkningen av opptak til et studium følger av vedtaket om opptak. § 8-5 bør regulere adgangen til eksamen som hovedregel i første ledd, og angi retten til eksamen utover dette i de påfølgende leddene. USN foreslår på denne bakgrunn følgende endring i bestemmelsens første ledd:

Studenter som har fått opptak etter kapittel 6 har rett til å gå opp til eksamen. Personer som ikke har fått opptak, men som oppfyller opptakskravene og fastsatte vilkår for å avlegge eksamen, kan søke om adgang til å gå opp til eksamen i et emne.

USN vil videre foreslå at forskriftshjemlene samles for både egne studenter og for privatister i § 8-6.

§ 8-6. Gjennomføring av eksamen

USN støtter at gjeldende § 3-9 omstruktureres slik at det tydeligere skilles mellom grunnlaget for vurdering og sensur.

USN merker seg at lovutvalget har valgt å beholde krav om ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene i tillegg til at det i § 8-7 nå foreslås å gjeninnføre et krav om to sensorer, hvorav en ekstern. Kravet om ekstern evaluering av vurderingsordningene ble inntatt i loven nettopp som en følge av at kravet om to sensorer ble tatt ut i 2002, for å ivareta studentenes rettsikkerhet og sikre uavhengig kvalitetskontroll. Rent prinsipielt mener USN at man i diskusjonen om studentenes rettsikkerhet og kvalitetssikring av sensur må se alle krav og virkemidler samlet og i sammenheng. Det oppleves som unødvendig å beholde det avbøtende virkemiddelet dersom man ønsker å gjeninnføre det opprinnelige kravet om to sensorer. USN kommer nærmere inn på dette i det følgende.

Bestemmelsens annet ledd om at muntlig eksamen skal være offentlig er etter USNs syn lite praktisk med hensyn til det kvalitetsmessige og rettsikkerhetsmessige perspektivet. USN er enig i at det er viktig å ivareta studentenes rettsikkerhet og deres subjektive opplevelse av en rettmessig gjennomføring av muntlig eksamen. USN mener imidlertid at dette kan ivaretas ved å lovfeste en adgang for studenten til å ta med seg en bisitter.

USN vil avslutningsvis bemerke at forskriftshjemlene knyttet til all eksamensgjennomføring, både i §§ 8-5, 8-6 og 8-7 bør kunne samles til en forskriftshjemmel.

§ 8-7. Gjennomføring av førstegangssensur

USN støtter innføring av ny gradert karakterskala som omtalt i første ledd. Dette vil imidlertid betinge en økt bevissthet rundt bruken av karakterskalaene på studietilbudsnivå. En dreining i retning økt bruk av ny gradert karakterskala, sammen med den ugraderte, vil kunne medføre utfordringer knyttet til opptaksgrunnlag for videre utdanning. Det vises i den sammenheng til at det i dag i stor grad legges til grunn et C-krav for opptak til master, og B-krav for opptak til ph.d.-utdanningene, og at færre bokstavkarakterer på vitnemålet vil kunne påvirke opptaksgrunnlaget.

USN støtter imidlertid ikke lovutvalgets forslag om å innføre et *absolutt* krav om to sensorer, hvorav én ekstern, for skriftlige eksamener med gradert karakterskala, for muntlige eller utøvende eksamener, eller ved vurdering av praksisstudier eller lignende. Det er etter USNs vurdering mange elementer som kan bidra til god kvalitetssikring av sensuren og ivaretakelsen av studentenes rettsikkerhet, og er av den oppfatning at bestemmelsen slik den foreslås i

dag blir for rigid og lite fleksibel i dette bildet.

Slik USN forstår lovutvalgets forslag, innebærer annet ledd bokstav a en skjerping av kravet til ekstern sensor på enkeltbesvarelsesnivå, da det etter dagens bestemmelser er tilsvarende krav kun for sensur av mastergradsoppgaver og ved klagesensur. USN stiller seg fortsatt bak et lovkrav om ekstern sensor ved sensur av gradsoppgaver, og har i egen forskrift også nedfelt krav om ekstern sensor ved vurdering av bacheloroppgaver, ved førstegangssensur av nytt emne og ved sensur av fritt emne/spesialpensum.

USN mener det knytter seg flere utfordringer til skjerpede krav om ekstern sensur. Et absolutt krav om ekstern sensur vil etter USN vurdering rent faktisk medføre en økonomisk konsekvens, og i ytterste konsekvens tvinge institusjonene til å omprioritere undervisningsressurser til sensurarbeid. Dette vil i sin tur kunne bli problematisk i forhold til kravene i studietilsynsforskriften § 2-3 første ledd hva gjelder kravene til fagmiljøets størrelse. Det vises videre til at Norge har færre utdanningsinstitusjoner etter strukturreformen, og at man allerede med dagens krav til bruk av ekstern sensor opplever det som praktisk utfordrende å finne et tilstrekkelig antall eksterne sensorer som ikke lenger har tilhørighet til de «nye», sammenslåtte utdanningsinstitusjonene. USN erfarer at mange kvier seg for være ekstern sensor grunnet arbeidsomfanget, og da særlig blant de eksterne som innhentes fra f.eks. næringslivet. For studier hvor fagmiljøet i Norge er lite, vil dette skape ekstra store utfordringer. En god «sensorkultur» kan derfor bli utfordrende å skape. I noen fagområder vil nettverket være helt avgjørende for om eksterne sensorer er tilgjengelige, og at man kan variere blant disse. Forslaget må også ses i sammenheng med sensurfristen på tre uker (nå foreslått endret til 15 virkedager av lovutvalget). Sensurfristen er svært kort, og oppgaven som ekstern sensor vil i de fleste tilfeller komme i tillegg til full stilling ved egen arbeidsplass.

Gitt forslaget økonomiske konsekvenser, i den forstand at økt bruk av ekstern sensor vil medføre økte kostnader, stilles det også spørsmål ved om bruk av ekstern sensor på enkeltbesvarelsesnivå ved de fleste eksamener, er et tiltak som gir mest effekt med hensyn til god kvalitetssikring av sensuren og ivaretagelse av studentenes rettsikkerhet i sensurordningen. Det vises i den sammenheng til at det i dagens lov (og som foreslås videreført i ny lov) er et krav om ekstern deltakelse av vurderingsordningene. Gjennom ulike måter å involvere ekstern fagekspertise sørger fagmiljøene allerede i dag for en ekstern kvalitetssikring. Dette dimensjoneres og innrettes ulikt etter behov, og som regel gjennom en rulleringsordning som sikrer at emner i et studieprogram alltid har ekstern kvalitetssikring. Dette kan f.eks. være uttrekkssensur (25 % av enkeltbesvarelser sensureres av en ekstern sensor), treårsordning hvor 1/3 av emnene i et studieprogram hvert år har ekstern sensor, kombinert med tiltak som ekstern kvalitetssikring av eksamensoppgaver og sensorveiledning.

Det er USNs vurdering at forslaget kan være til hinder for utvikling av vurderingsformer i sektoren. Samstemt utdanning der vurderingsformene henger sammen med læringsutbyttebeskrivelsene, krever et stort spekter av vurderingsformer spesielt i en institusjon med den profesjonsrettede hovedprofilen som USN har.

USN støtter for øvrig videreføringen av at det skal foreligge sensorveiledning til alle eksamenene, da dette vil være et viktig kvalitetssikrende element, samt forslaget om å presisere at sensurfristen er 15 virkedager.

§ 8-8. Klage over formelle feil ved eksamen

USN støtter videreføringen av adgangen til å klage på formelle feil, og mener det er positivt at det i bestemmelsen annet ledd er presisert at ny sensur skal foretas med nye sensorer. Det er etter USNs vurdering hensiktsmessig at reguleringen knyttet til håndteringen av formelle feil nå foreslås samlet i en bestemmelse. USN ber departementet vurdere nødvendigheten av siste setning i første ledd, da denne fremstår som overflødig.

USN er av den oppfatning at overskriften «klage på formelle feil» skaper forvirring knyttet til forvaltningsloven og de rettslige virkningene en klage medfører med hensyn til klageprosessen. En klage på formelle feil etter universitets- og høyskoleloven vil ikke nødvendigvis springe ut fra et vedtak, da studenten kan påklage forhold ved eksamensgjennomføringen før sensurvedtak foreligger. I motsetning til grunnpremisset i forvaltningsloven, hvor enkeltvedtak kan påklages, er det i dette tilfellet ikke fattet et forutgående enkeltvedtak knyttet til det studenten klager på. Dette innebærer at institusjonen i første runde tar stilling til om det har skjedd en formell feil i situasjonen knyttet til eksamensgjennomføring eller ved sensur, uten at det foreløpig er fattet et enkeltvedtak. Dersom

institusjonen i første instans ikke tar studentens klage til følge, skal institusjonen etter bestemmelsens fjerde ledd tilsynelatende omgående tilrettelegge saken og oversende klagen til klageorganet, og det fremgår følgende: «Styret eller lokal klagenemnd ved institusjonen er klageinstans for institusjonens vedtak etter denne bestemmelsen». Bestemmelsen kan tolkes dit hen at institusjonen i første instans må fatte et vedtak om hvorvidt det foreligger formelle feil, og deretter at studenten etter forvaltningslovens regler må påklage dette, men dette står imidlertid i motstrid til siste setning i merknaden til bestemmelsen.

For å harmonisere bedre med forvaltningslovens kapittel 4, anbefaler USN at det presiseres at klage på formelle feil i første instans resulterer i et enkeltvedtak fattet av institusjonen. Studenten tar deretter stilling til om vedkommende vil påklage dette videre til klageorganet.

USN ønsker en omtale i merknaden til bestemmelsens tredje ledd som presiserer at det kan foretas ny sensur eller ny eksamen/prøve for de som rent faktisk er berørt, uavhengig av om det fremsettes en klage på formelle feil fra en student. Dette bør også kunne besluttes på bakgrunn av institusjonen selv finner at det foreligger formelle feil ved gjennomføringen med hjemmel i særlovgivningen, uten å måtte foreta en separat vurdering etter forvaltningsloven § 35.

USN viser til at det er ulike benevnelser av klagenemnda i NOUens innholdsfortegnelse, i selve lovforslagets kapittel 12 og i merknadsversjonen av lovforslaget. Det benyttes både «institusjonens klagenemnd» og «lokal klagenemnd ved institusjonen». USN foreslår at benevnelsen «*institusjonens klagenemnd*» i innholdsfortegnelsen i lovforslaget gjennomgående benyttes. Dette mener USN er den mest presise angivelsen av sektorens lokale klagenemnd.

§ 8-9. Rett til begrunnelse

USN mener bestemmelsens første ledd er unødvendig omstendelig, og foreslår en forenkling av språket:

«Studenten har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen av sin prestasjon. Krav om begrunnelse må fremsettes innen én uke dersom karakteren ble kunngjort elektronisk for studenten, og studenten kan fremsette krav om begrunnelse på tilsvarende måte. Ved annen type kunngjøring må krav om begrunnelse fremsettes innen én uke fra studenten fikk kjennskap til karakteren, likevel ikke mer enn tre uker fra karakteren ble kunngjort.»

§ 8-10. Klage over karakterfastsetting

USN er av den oppfatning at lovforslagene i §§ 8-10 og 8-11 henger tett sammen, og at det medfører gjentakelser av innholdet når klage på sensur reguleres i to ulike bestemmelser. USN foreslår primært at departementet regulerer dette i en samlet bestemmelse.

USN foreslår at oppstillingen i første ledd annet punktum forenkles ved at oppstillingen i relasjon til § 8-8 tas ut. Videre vil USN bemerke at det i lovforslaget § 8-8 om formelle feil er tydeliggjort at det ved ny sensur skal oppnevnes to nye sensorer. Vi anbefaler at dette også presiseres ved gjennomføringen av klagesensur, da vi legger til grunn at dette kravet, jf. gjeldende § 3-9 femte ledd, skal videreføres.

I bestemmelsens tredje ledd gis institusjonen anledning til å bestemme hvorvidt det skal være klageadgang ved løpende vurdering. USN oppfordrer departementet til å tydeliggjøre hva som ligger i begrepet «*løpende vurdering*».

Utvalget foreslår ikke å gi studentene en rett til å få filmet muntlig og utøvende eksamener. Advokatfirmaet Deloitte Legal har på oppdrag fra utvalget utredet mulige konsekvenser av å innføre en rett for studentene til å få filmet muntlig og utøvende eksamener. Hensikten med en slik mulighet måtte være å sikre bedre etterprøvbarehet på disse eksamenene ved en eventuell klage. Utredningen viser imidlertid at andre tiltak er bedre egnet til å ivareta studentenes interesser totalt sett. USN støtter utvalgets forslag, med samme begrunnelse som utvalget gir. I tillegg til kostnadene er det et betydelig administrativt arbeid å håndtere filming under muntlig prøving. Gevinsten er liten sammenliknet med det en får igjen for dette.

§ 8-11. Gjennomføring av klagesensur

USN viser innledningsvis til kommentaren over, vedrørende ønsket om å samle innholdet i §§ 8-10 og 8-11 i én bestemmelse.

USN støtter forslaget om at klage over karakterfastsettelsen skal følge forvaltningslovens alminnelige regler om klage. USN har erfart at innføringen av blind sensur har gitt utilsiktede, negative virkninger for klagesensuren, og har også løftet dette for lovutvalget i innledende fase av arbeidet. Blind sensur har medført at enkelte studenter har opplevd å få store karakteravvik fra førstegangssensur til klagesensur. USNs oppfatning er at den nye ordningen om å foreta en fornyet vurdering dersom klagesensur avvek fra førstegangssensur med to eller flere karakterer, forvaltningsrettslig har vært en uheldig løsning for å avbøte store karakteravvik.

USN vil bemerke at begrepet «prøve» i bestemmelsens tredje ledd fremstår som innskrenkende. Som eksempel benyttes begrepene «vurdering» og «delvurdering» i USNs forskrift, for å indikere at det kan være flere vurderinger som danner grunnlaget for endelig karakter.

USN ønsker at det i særlovgivningen eksplisitt reguleres en ytre frist for klagebehandlingen.

§ 8-12. Ph.d.-kandidatenes rettigheter og plikter

USN støtter forslaget om en tydeliggjøring av ph.d.-kandidatenes rettigheter og plikter. USN merker seg at det i bestemmelsene om ph.d.-kandidater benyttes begrepet «studieemner», mens det ellers i lovforslaget benyttes «emner». Det bes om en klargjøring av om departementet legger ulike meningsinnhold i disse begrepene.

§ 8-13. Vitnemål

USN foreslår at det i overskriften også angis at bestemmelsen regulerer forhold knyttet til både vitnemål og karakterutskrift. USN foreslår også å ta ut «for graden» i første ledd første punktum, da denne regulerer utstedelse av vitnemål for fullført utdanning.

USN viser til bestemmelsens sjettede ledd, hvor det fremgår at institusjonen skal tildele autorisasjon for helsepersonell i forbindelse med utstedelse av vitnemål, i den utstrekning det er fastsatt i forskrift gitt i medhold av helsepersonelloven. I merknaden er det angitt at denne bestemmelsen hjemler Helse- og omsorgsdepartementets (HOD) mulighet til å pålegge institusjonen å gi slik autorisasjon, men slik delegasjon er p.t. ikke gitt. USN ber departementet vurdere om bestemmelsen bør omformuleres, jf. ordet «skal», slik at det fremgår tydeligere at det er helsemyndighetene som har myndighet til å tildele autorisasjon, med mindre institusjonene gis slik fullmakt. Videre mener USN det også er behov for en ytterligere klargjøring av hvordan en eventuell tilbakekalling av autorisasjonen skal skje, utover tilfeller som er regulert i gjeldende § 4-7 sjettede ledd, jf. forslaget § 10-3 sjettede ledd. Dersom en student for eksempel påklager et sensurvedtak etter at melding om autorisasjon er gitt, jf. helsepersonelloven § 48 a første ledd, og resultatet etter klagesensur blir stryk, vil det være nødvendig for utdanningsinstitusjonen å informere helsemyndighetene om at vilkåret for autorisasjon ikke lenger er oppfylt. Dette bør presiseres i bestemmelsen.

Kapittel 9 Godkjenning av høyere utdanning

USN vil innledningsvis støtte forslag til ny struktur av bestemmelsene knyttet til godkjenning av utdanning, med en ytterligere oppdeling av bestemmelsene. Videre er USN svært positive til utvalgets grep om å endre begrepsbruken til «godkjenning» av utdanning, slik at dette blir konsekvent for all vurdering av høyere utdanning.

USN ber departementet vurdere plasseringen av kapittel 9. Slik den er foreslått plassert nå, vil den splitte opp kapitler som regulerer forhold under utdanningsløpet som naturlig henger sammen. USN foreslår derfor at kapittelet flyttes til etter kapittel 6 om optak.

§ 9-1. Generell godkjenning av utenlandsk høyere utdanning

Ingen merknad.

§ 9-2. Faglig godkjenning av utenlandsk høyere utdanning

USN støtter presiseringen i annet ledd om at man som hovedregel skal godkjenne utenlandsk høyere utdanning fra stat som har ratifisert Lisboakonvensjonen. USN anser dette som en nødvendig presisering av gjeldende rett.

§ 9-3. Faglig godkjenning av utdanning tatt ved en institusjon som er regulert av denne loven

USN merker seg at formuleringen i første ledd annet punktum er en betydelig endring fra gjeldende § 3-5 første ledd første punktum, hvor det nå står «(...) skal godskrive beståtte emner (...) med samme antall studiepoeng».

Formuleringen i lovforslaget i § 9-3 er: «den godkjennende institusjonen bestemmer selv hvilke uttelling utdanningen skal gi i studiepoeng (...)», og indikerer at det er opp til institusjonen å fastsette uttelling i studiepoeng. USN finner ikke ytterligere veiledning for forståelsen av dette i merknaden, og ber departementet klargjøre hvorvidt dette er en realitetsendring som avviker fra gjeldende rundskriv om godskrivning og fritak. USN støtter formuleringen i betydningen at den godkjennende institusjonen kan velge å gi uttelling for det antall studiepoeng som en gir for samme emne i eget studieprogram, slik at studenten får en reell innpassing til det studieprogrammet studenten ønsker seg inn i, med bakgrunn i tilsvarende utdanning fra annen utdanningsinstitusjon.

USN foreslår at første ledd deles opp til et første og annet ledd, slik at bestemmelsen blir lettere lesbar:

Universiteter og høyskoler som tilbyr akkrediterte studier etter denne loven, skal godkjenne beståtte studier, emner, fag, eksamener eller prøver fra andre utdanningsinstitusjoner som er regulert av denne loven, i den grad de oppfyller de faglige kravene til en bestemt eksamen, et bestemt emne, en bestemt grad eller en bestemt utdanning ved institusjonen.

Den godkjennende institusjonen bestemmer selv hvilken uttelling utdanningen skal gi i studiepoeng, og skal sikre at det ikke gis dobbel uttelling for samme faginnhold innenfor samme grad.

Departementet kan gi forskrift om godkjenning, saksbehandling og klageadgang etter denne bestemmelsen.

§ 9-4. Faglig godkjenning av dokumentert realkompetanse og norsk utdanning tatt ved en institusjon som ikke er regulert av denne loven

USN viser til kommentar til § 9-3 vedrørende uttelling ved godkjenning av utdanning. I § 9-4 fremgår det i første ledd tredje punktum: «En slik godkjenning innebærer at det skal gis uttelling i studiepoeng tilsvarende dette faglige nivået.» USN er usikker på hva dette rent faktisk vil gi i uttelling i antall studiepoeng, og etterlyser også her en tydeliggjøring av om dette innebærer en endring av gjeldende rett.

Videre fremstår det som uklart om siste punktum i annet ledd henviser til hele paragrafen eller kun det som omtales i leddet, jf. formuleringen «Godkjenning etter denne bestemmelsen gir rett til å bruke den tittelen som er fastsatt for studiet det er jevnført med.» Dersom det er meningen at all godkjenning etter paragrafen skal gi rett til bruk av tittel, foreslås det å plassere dette i et eget ledd. I likhet med § 9-3 foreslås det også for denne bestemmelsen å dele opp første ledd, da den er tung å lese slik den fremstår i dag:

Universiteter og høyskoler som tilbyr akkrediterte studier etter denne loven, kan godkjenne dokumentert realkompetanse eller utdanning fra norske utdanningsinstitusjoner som ikke er regulert av denne loven, som deler av egne studier.

Godkjenningen er en faglig vurdering av om studenten har oppnådd et bestemt faglig nivå, det vil si et læringsutbytte tilsvarende det som er fastsatt for de aktuelle emnene. En slik godkjenning innebærer at det skal gis uttelling i studiepoeng tilsvarende dette faglige nivået. Departementet kan pålegge institusjonene å samordne praksisen sin.

Universiteter og høyskoler som er institusjonsakkreditert etter denne loven, kan i særlige tilfeller selv avgjøre søknader fra enkeltpersoner om å godkjenne dokumentert realkompetanse som faglig jevn god med studier ved egen institusjon. Institusjonen kan i slike tilfeller kreve at søkeren avlegger en prøve eller tilleggsprøve, for å kontrollere de dokumenterte kunnskapene.

Godkjenning etter denne bestemmelsen gir rett til å bruke den tittelen som er fastsatt for studiet det er jevnført med.

Departementet kan gi forskrift om godkjenning, saksbehandling og klageadgang etter denne bestemmelsen.

Kapittel 10 Sanksjoner ved uønsket adferd

USN støtter det strukturelle grepet med å samle alle bestemmelser som regulerer sanksjonering av studentene, og en tydelig angivelse av dette i kapitteloverskriften.

USN ber departementet vurdere om det også er behov for å regulere tilsvarende forhold for norske studenter som er på internasjonal studentutveksling.

§ 10-1. Skikkethetsvurdering

USN støtter de strukturelle endringene som foreslås ved å flytte flere av bestemmelsene som i dag er regulert i skikkethetsforskriften, inn i loven. USN er enig i utvalgets vurdering av at gjeldende regulering i § 4-10 er uklart både med hensyn til hva den regulerer og hvordan de ulike skikkethetsprosessene foregår. USN mener at forslaget til lovbestemmelse nå gir et bedre og mer oversiktlig grunnlag for å gjennomføre skikkethetsvurdering av studentene, og at det er gjort et riktig grep med å synliggjøre de materielle kriteriene som ligger til grunn for sanksjoneringen i disse sakene.

USN merker seg utvalgets begrunnelse for den endrede ordlyden i bestemmelsens tredje ledd, hvor de blant annet har tatt ut ordet «særskilt» i sammenheng med at man åpner skikkethets sak. USN forstår intensjonen bak omformuleringen, men er av den oppfatning at begrepet «særskilt skikkethetsvurdering» er godt innarbeidet i praksis i sektoren og tydelig indikerer at man igangsetter en mer omfattende prosess enn ved løpende skikkethetsvurdering. USN mener på denne bakgrunn at denne presiseringen derfor bidrar til bedre forståelse av de ulike prosessene, og at det heller bør gis en mer presis forklaring i merknaden til hva en særskilt skikkethetsvurdering innebærer.

Skikkethetsnemnda og rollen som institusjonsansvarlig for skikkethet er i dag forskriftsfestet, og er ikke nevnt i det nye lovforslaget. USN mener disse er viktige instanser som muligens bør fremkomme som del av saksprosessen angitt i loven, og ber departementet vurdere om dette kan fremgå i bestemmelsens tredje ledd hvor den særskilte skikkethetsvurderingen blir regulert, for eksempel ved at det er skikkethetsansvarlig ved institusjonen som åpner sak. USN vil i den sammenheng også ta til ordet for en begrepsendring fra «institusjonsansvarlig» til «skikkethetsansvarlig», slik fagskoleforskriften har valgt som benevnelse for rollen. USN mener at en institusjonsansvarlig kan være så mangt, og at vårt forslag tydeliggjør rollens ansvarsområde.

USN støtter utvalgets anbefaling om at vurderingskriteriene søkes samlet i en bestemmelse, eventuelt at det foretas en vurdering av noen felles vurderingskriterier for de utdanningene som har tilnærmet like behov og vurderingsgrunnlag.

USN er enig i utvalgets vurdering vedrørende behovet for tilgang til relevant og nødvendig dokumentasjon knyttet til en skikkethetsvurdering. Utvalgets forslag om å innta en bestemmelse i forskriften om at det vil kunne få betydning for utfallet av saken dersom studenten på oppfordring ikke legger frem relevant dokumentasjon i en sak, er etter USNs vurdering vanskelig å håndtere i praksis. Utvalget viser riktignok til fvl. § 17 om at forvaltningssaker skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, og at usikkerhet vil kunne slå ut i partens disfavør dersom den ikke bidrar til oppklaringer. USN tror likevel at en nemnd vil kvie seg for å fatte en inngripende beslutning om å utestenge en student basert på til dels mangelfulle opplysninger grunnet at studenten ikke har ønsket å etterkomme anmodningen om å legge frem for eksempel taushetsbelagte helseopplysninger. USN støtter intensjonen, men tror at tilgang til opplysninger antakelig bør hjemles på annen måte. Dersom denne formuleringen blir inntatt i forskriften, må både skikkethetsnemnda og vedtaksmyndigheten i alle tilfeller ta innover seg at man skal ta stilling til sanksjonering også der hvor dokumentasjonsgrunnlaget kan oppleves som noe mangelfullt.

USN merker seg at saksgangen i skikkethets saker ikke er omtalt i NOUen, men at denne er angitt i lovforslagets § 10-10 annet ledd. Disse sakene behandles i dag i to instanser, hvor skikkethetsnemnda først behandler saken og gir sin innstilling, før klagenemnda fatter vedtak i saken. Sektorjuristene har i dialog med lovutvalget spilt inn at behovet for en tottrinnsbehandling i førsteinstans bør revurderes i forbindelse med revisjon av loven og forskriften. Skikkethets sakene er både vanskelige, faglig komplekse og oppleves som inngripende for studentene, slik at det er viktig at saksprosessen også ivaretar disse hensynene. Fordelen med dagens oppdeling med to nemnder, er at studenten kanskje føler seg friere til å snakke med skikkethetsnemnda når denne ikke har vedtaksmyndighet, men realiteten er at klagenemnda i stor grad vektlegger skikkethetsnemndas innstilling. Det er USNs vurdering at også skikkethets saker, i likhet med andre sanksjonerings saker, kan behandles i én nemnd som fatter vedtaket i

førsteinstans, samtidig som man sikrer studentens rettsikkerhet. Til sammenligning har vi ikke i nærheten av like grundige prosesser i forkant av vedtaksaker etter § 4-8 annet ledd, hvor man også risikerer utestenging i 3 år.

USN er svært positiv til lovutvalgets anbefaling om at videreutdanninger knyttet til grunnutdanningene som er omfattet av skikkethetsvurdering, bør underlegges tilsvarende skikkethetsvurdering. USN har tidligere tatt til ordet for et slikt syn, og har i dialog med lovutvalget argumentert for dette. Vi ber departementet følge opp utvalgets anbefaling, og at utdanningsinstitusjonene inviteres til å spille inn hvilke utdanninger dette gjelder. USN har flere videreutdanninger som bygger på sykepleieutdanningen, hvor det etter vår vurdering er helt nødvendig at det foretas en egen skikkethetsvurdering.

Avslutningsvis viser USN til innspill under forslaget § 10-5 tredje ledd vedrørende en plikt til å informere Helseledelse om utestenging, og ber departementet ut ifra samme hensyn vurdere en tilsvarende bestemmelse ved utestenging etter § 10-1. Dette vil være av særlig betydning for videreutdanningene, hvor studenten allerede sannsynligvis har fått autorisasjon etter en grunnutdanning.

§ 10-2. Falskt vitnemål ved opptak

USN ber departementet vurdere om bestemmelsen knyttet til bruk av falske dokumenter i forbindelse med opptak ordlydmessig bør presisere at også tilfeller hvor søkere benytter *ugyldige* vitnemål eller annen ugyldig dokumentasjon omfattes av bestemmelsen. USN viser i den sammenheng til at universitetet har erfart at søkere bruker annullerte/tilbakekalte vitnemål ved søking om opptak.

§ 10-3. Falskt vitnemål og fusk ved eksamen, prøve eller godkjenning av kurs

USN foreslår at bestemmelsens overskrift endres til «*falskt vitnemål, uredelig opptreden og fusk*», slik at overskriften gjenspeiler hvilke handlinger som omfattes og sanksjoneres. USN vil bemerke at bestemmelsen omtaler «kurs» i betydningen av obligatorisk undervisning og aktiviteter, slik USN forstår begrepet. USN viser til at kurs er definert i egenbetalingsforskriften § 1-2 til utdanning som ikke gir uttelling i studiepoeng, og foreslår derfor at dette endres til for eksempel «*obligatoriske aktiviteter*». Departementet kan vurdere å presisere i merknaden at eksamen også omfatter praksis.

USN støtter forslaget om å utvide utestengingsperioden til inntil to år for de mer alvorlige fuskesakene. USN mener det er behov for å tydeliggjøre i merknaden alvorlighetsgradene som kvalifiserer til strengeste sanksjon. Utvalget har nevnt at gjentakende fusk kan gi grunnlag for to års utestenging. Dette bør fremgå i merknaden. I forarbeidene til gjeldende fuskebestemmelse er det lagt vekt på at det stilles høye aktsomhetskrav til studentene, hvor det for eksempel vil være naturlig å i større grad kreve dette av en erfaren student enn en førsteårsstudent. En lignende eksemplifisering/gradering av de mest alvorlige tilfellene som kvalifiserer til to år, for eksempel forsettlig fusk i forbindelse med en masteroppgave, bør angis som veiledning i merknaden.

Videre vil USN løfte frem at utvalget har videreført ordlyden i tredje ledd «*(...) utestenges fra institusjonen og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner etter denne loven i inntil to år.*» Departementet har tidligere avklart at ordlyden må forstås slik at sanksjonen innebærer at utestengingen kun gjelder ved den institusjonen studenten tilhører, mens tap av eksamensretten gjelder for alle norske utdanningsinstitusjoner. I NOUens pkt. 22.4.5 redegjør og argumenterer imidlertid utvalget i retning av at forslaget må forstås slik at *begge* sanksjonstypene skal gjelde for *alle* utdanningsinstitusjoner. USN mener utestengingsvedtaket også må omfatte øvrige utdanningsinstitusjoner. USN er av den oppfatning at det er u hensiktsmessig, og undergraver intensjonen ved sanksjonering, å tillate utestengte studenter å få opptak til studietilbud/eventuelt følge forelesninger ved andre utdanningsinstitusjoner når de likevel ikke har rett til å ta eksamen i utestengingsperioden.

USN ber departementet vurdere om bestemmelsens første ledd kan omstruktureres slik at bokstav a og b blir egne ledd for å forenkle språket og hindre gjentakende tekst. I tillegg foreslås noen språklige justeringer i tredje ledd. USN foreslår følgende:

§ 10-3. Falskt vitnemål, uredelig opptreden og fusk

Dersom studenten ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden har skaffet seg adgang til å gå opp til eksamen eller prøve, eller til å delta i kurs, kan disse annulleres.

Dersom studenten forsettlig har forsøkt å fuske eller forsettlig eller grovt uaktsomt har fusket i forbindelse med gjennomføring av, eller forut for endelig sensur av, eksamen eller prøve, eller under gjennomføring av kurs, kan disse annulleres.

Godskrivning eller godkjenning av utdanning, eller fritak for eksamen eller prøve, kan annulleres hvis studenten har oppnådd dette ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden.

Med mindre det kun er grunn til å annullere eksamen, prøve, godkjenning av kurs eller andre vurderinger, kan en student som har opptrådt som beskrevet i første ledd utestenges fra institusjonen og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under denne lov i inntil to år. Det samme gjelder for en student som forsettlig har medvirket til slik opptreden.

§ 10-4. Forstyrrende opptreden

USN støtter omstruktureringen slik at handling og sanksjoner blir tydeliggjort i forhold til alvorlighetsgraden av studentenes adferd. Videre stiller USN seg bak innføringen av adgangen til umiddelbar bortvisning ved forstyrrende adferd. Dette har USN også tidligere tatt til ordet for.

USN har ved tidligere innspill redegjort for rask håndtering av situasjoner etter forslaget § 10-4. Slik annet ledd må forstås i sammenheng med § 10-10 første ledd, er det fortsatt styret selv eller klagenemnda som må fatte vedtak både om bortvisning og utestenging. USN mener at for å oppnå intensjonen om raske virkemidler ved en students forstyrrende opptreden, bør delegasjonssperren fjernes slik at rektor nå gis anledning til å fatte vedtaket om bortvisning etter bestemmelsens annet ledd, dersom styret velger å delegere dette til rektor. Hvis dette blir innført som en ordning, medfører det naturligvis at institusjonens klagenemnd blir klageinstans.

USN er enig i at vedtaksmyndigheten ligger til styret selv eller klagenemnda for vedtak etter tredje ledd.

§ 10-5. Grovt klanderverdig opptreden

USN støtter omstruktureringen av bestemmelsens innhold, slik at den blir mer tilgjengelig for leseren. USN ber departementet vurdere å dele første ledd i to, slik at sanksjoner reguleres i første ledd og grunnlaget for sanksjonering i annet ledd, og med det gjør bestemmelsen ytterligere leservennlig.

USN viser til bestemmelsens tredje ledd som regulerer en plikt til å informere Helsedirektoratet om utestenging, og ber departementet ut ifra samme hensyn vurdere en tilsvarende bestemmelse ved utestenging etter § 10-1. USN har erfart at autorisasjonsmyndighetene ved flere tilfeller har uttrykt et ønske om klar hjemmel for å kunne motta slik informasjon. USN foreslår følgende:

~~Hvis~~ En student som opptrer grovt klanderverdig, kan vedkommende utestenges fra studier med klinisk undervisning og praksisstudier, og fratras retten til å gå opp til eksamen i disse studiene, ved institusjoner etter denne loven i inntil tre år.

Bestemmelsen omfatter situasjoner der studenten overfor pasienter, brukere, barnehagebarn, elever eller andre som studenten har å gjøre med som del i klinisk undervisning eller praksisstudier, har

- a) grovt klanderverdig opptråd på en slik måte at det er skapt fare for liv eller helse
- b) gjort seg skyldig i grove brudd på taushetsplikt eller
- c) gjort seg skyldig i grovt usømmelig opptreden.

Annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 10-6. Krav om politiattest

USN forstår behovet for at reguleringen av politiattest er samlet i en bestemmelse, men ber likevel departementet om å vurdere å regulere kravet til fremleggelse av politiattest ved opptak til kapittel 6, og hjemle sanksjonen der hvor studenten legger frem politiattest med merknad som angitt i politiregisterloven § 39 første ledd, eventuelt i kapittelet om sanksjonering. USN støtter endringen av terminologi fra «utestenging» til «utelukkelse» i bestemmelsens annet ledd.

USN mener at det er behov for å synliggjøre en formålsangivelse innledningsvis i bestemmelsen om politiattest, tilsvarende bestemmelsen som regulerer skikkethetsvurdering. Formålet med krav om politiattest er å beskytte sårbare grupper, og hindre at studenter som potensielt kan utgjøre en fare, kommer i kontakt med denne gruppen. Med henvisning til at det er hjemmel for å innhente politiattest både i situasjoner hvor studenten kan komme i kontakt med mindreårige og når studenten kan komme i kontakt med andre sårbare grupper beskyttet i profesjonslovgivningen, ber USN departementet vurdere å gjøre dette tydeligere i lovteksten, tilsvarende informasjonen i merknaden. Videre mener USN at fremleggelse av politiattest underveis i studiet også må kunne gjelde for tilfellet angitt i første ledd annet punktum. USN kan foreslå følgende endring i første ledd, samt en ny formålsbestemmelse:

§ 10-6. Krav om politiattest

Formålet med krav om politiattest er å beskytte sårbare grupper, og hindre at studenter som potensielt kan utgjøre en fare, kommer i kontakt med denne gruppen.

Institusjonen kan kreve at studentene både ved opptak til, og underveis i studiet, fremlegger politiattest i utdanninger hvor:

- a) studenten kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier som nevnt i politiregisterloven § 39 første ledd*
- b) studenten deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning hvor det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer yrkesutøving.*

Bestemmelsens annet, tredje og fjerde ledd blir da nye tredje, fjerde og femte ledd.

§ 10-7. Graden philosophiae doctor

USN vil bemerke at bestemmelsens fjerde og femte ledd ikke regulerer sanksjonering av uønsket adferd, og foreslår derfor at disse flyttes ut av sanksjonskapittelet og til § 8-12 som regulerer ph.d.-kandidatenes rettigheter og plikter. Siste avsnitt i merknaden til bestemmelsen (som fremgår under femte ledd) fremstår som feilplassert, da den redegjør for prosessen knyttet til tvungen avslutning, jf. bestemmelsens første og annet ledd.

§ 10-8. Ph.d-kandidater med ansettelsesforhold

USN støtter at det presiseres i egen bestemmelse at ansatte ph.d.-kandidater som følge av ansettelsesforholdet ikke kan bortvises eller utestenges. USN ber imidlertid departementet klargjøre vilkårene for ph.d.-kandidater som har eksterntfinansiering og dermed ikke har et ansettelsesforhold ved institusjonen.

Slik kapittelet er lagt opp nå, vil bestemmelsene om bortvisning og utestenging av ph.d.-kandidater som ikke har et ansettelsesforhold ved institusjonen, gjøres gjeldende etter en antitetisk forståelse av § 10-8 i forslag til ny lov. En slik løsning vil kunne skape usikkerhet med tanke på hvilke bestemmelser om sanksjoner ved uønsket adferd som rent faktisk gjelder for ph.d.-kandidater som ikke har et ansettelsesforhold ved institusjonen.

§ 10-9. Forbud mot bruk av klesplagg som helt eller delvis dekker ansiktet

USN foreslår en oppdeling av annet ledd, slik at bestemmelsen blir mer leservennlig:

En student som tross skriftlig advarsel har brukt klesplagg som helt eller delvis dekker ansiktet i strid med første ledd, kan bortvises i inntil ett år. Vedtak om bortvisning kan treffes av rektor eller den rektor bemyndiger.

Hvis studenten til tross for skriftlig advarsel ikke etterkommer et vedtak om bortvisning, kan studenten utestenges fra utdanningen i inntil ett år. Vedtak om utestenging treffes av styret selv eller institusjonens klagenemnd.

Vedtak om bortvisning eller utestenging kan påklages, jf. § 12-1.

Bestemmelsens tredje ledd blir nytt femte ledd.

§ 10-10. Vedtaksmyndighet og klageinstans

USN merker seg at det foreslås en endring fra kvalifisert flertall til simpelt flertall, jf. merknaden, og støtter denne endringen. USN viser til innspill knyttet til vedtaksmyndighet i saker etter § 10-4, hvor det foreslås at rektor kan delegeres vedtaksmyndighet i saker om bortvisning etter bestemmelsens annet ledd. Dersom dette inntas, må også § 10-10 første ledd endres.

USN ber departementet vurdere å ta ut reguleringen av klageinstansen i denne bestemmelsen, og innta dette i kapittelet om institusjonens klagenemnd og nasjonale klageorgan, jf. § 12-1 sjuende ledd. Henvisningen til § 12-1 åttende ledd i bestemmelsens fjerde ledd er for øvrig ikke korrekt. Dette skal være § 12-1 sjuende ledd.

§ 10-11. Rett til å få dekket utgiftene til advokat

USN har forståelse for bakgrunnen for at det i særlovgivningen er gitt utvidede rettigheter til gratis advokatbistand. USN erfarer imidlertid at advokater som bistår i disse sakene ofte har lite kunnskap om feltet, og at bistanden i få tilfeller får betydning for utfallet i saken. Retten til advokatbistand ble inntatt i loven lenge før studentombudsfunksjonen ble etablert, og USN imøteser en diskusjon knyttet til om studentombudet nå i større grad ivaretar studentenes rettsikkerhet også på dette området. USN vil understreke at studentombudet ikke skal ha en rolle tilsvarende advokaten på vegne av studenten, men vi erfarer at ombudets rolle både bidrar til god dialog mellom institusjon og student i slike saker, og gir god veiledning til studenten knyttet til regelverksforståelsen.

På tross av historikken rundt lovbestemmelsen om rett til å få dekket advokatbistand ber USN departementet likevel vurdere hensiktsmessigheten av å pålegge institusjonene selv å skulle avsette midler til utgifter knyttet til advokatbistand. USN bemerker at det etter gjeldende § 12-2 annet ledd vil være departementet som i utgangspunktet er part ved søksmål i slike saker, og det er etter USNs vurdering rimelig at partsforholdet og økonomisk ansvar er sammenfallende.

USN vil videre bemerke at det i første ledd bokstav a er uklart hvorvidt det er ment å gi rett til dekning av utgifter til advokatbistand også fra skriftlig advarsel er gitt, i tillegg til fra sak om bortvisning er reist, jf. § 10-4. Hvis det er ment å gi rett til advokatbistand fra varsel er gitt, er USN uenig i dette. Etter USNs vurdering er studentens rettsikkerhet ivare tatt ved at man får rett til advokatbistand fra det tidspunktet vedtak om bortvisning er fattet.

§ 10-12. Domstolsprøving av vedtak om bortvisning eller utestenging

Ingen merknad.

Kapittel 11 Ansettelse

USN støtter forslaget om et nytt lovkapittel som samler alle særbestemmelsene om ansettelse, og at kapittelet gis ny struktur samsvarende strukturen i statsansatteloven. Dette vil være med på å skape bedre oversikt over rettskildet ved ansettelse. USN foreslår imidlertid at kapittelet flyttes slik at det kommer etter kapittelet om organiseringen av utdanningsinstitusjonene. I det følgende gis det generelle kommentarer til lovens kapittel og lovutvalgets vurderinger i NOUen, samt USNs betraktninger vedrørende ansettelse og prosedyrer.

Forslag om frikjøp av medlemmer som skal delta i sakkyndig utvalg

I forbindelse med problematikken rundt at ansettelsesprosessen i sektoren tar for lang tid, er det nevnt frikjøp av medlemmer til sakkyndig utvalg som et mulig forslag til tiltak:

«Spørsmålet er om slikt komitearbeid kan gjennomføres hurtigere ved hjelp av insentiver, for eksempel at ansatte frikjøpes fra andre oppgaver, slik at det blir tid til hurtigere behandling eller om det er hensiktsmessig å endre lovteksten for å oppnå raskere ansettelsesprosesser.»

USN kan ikke se hvordan en slik løsning vil være gjennomførbar rent praktisk. For det første er behovet for medlemmer til sakkyndigutvalg uforutsigbart og vanskelig å planlegge. For det andre fastsettes arbeidsplaner vanligvis for ett år av gangen. Slik frikjøp som det her legges opp til, vil etter USNs syn også kunne generere mer bruk av midlertidighet.

Kompetanseheving i virksomhetene, spredning av informasjon og effektivisering av departementet

USN savner en plattform der generelle lovtolkninger o.l. er tilgjengelige. Det må antas at KD og DFØs arbeidsgiverportal får flere spørsmål av generell art som det vil være hensiktsmessig å publisere/legge ut offentlig. Dette vil kunne spre kunnskap på en enkel måte, og spare tid og ressurser.

§ 11-1. Forholdet til arbeidsmiljøloven og statsansatteloven

Ingen merknad.

§ 11-2. Utlysning av undervisnings- og forskerstillinger

Ingen merknad.

§ 11-3. Sakkyndig bedømming og innstilling i undervisnings- og forskerstillinger

USN støtter forslaget om at «intervju, prøveforelesninger eller andre prøver» i utgangspunktet skal foretas ved ansettelser i undervisnings- og forskerstillinger, jf. forslaget § 11-3. Dette gir kvalitetssikring og likebehandling ved ansettelser. Bestemmelsen åpner for unntak dersom det er «åpenbart unødvendig». Dette fremstår som en snever, men likevel diffus formulering, og det foreslås en presisering av hvilke hensyn man her tar sikte på å fange opp, og hvilke tilfeller som typisk faller inn under dette begrepet.

Selv om USN i utgangspunktet støtter forslaget om at intervju, prøveforelesninger eller andre prøver innføres som en skal-bestemmelse, bes departementet likevel vurdere om forslaget bør tas inn i den helhetlige vurderingen som den nedsatte arbeidsgruppen skal foreta med henblikk på effektivisering av ansettelsesprosessen ved universiteter og høyskoler.

USN vil også bemerke at det i samme bestemmelse er videreført et krav til at sakkyndig komité skal være representert av begge kjønn. USN opplever at det rent faktisk kan være problematisk å gjennomføre et absolutt krav til kjønnsbalanse innenfor smale fagområder, og foreslår derfor at formuleringen «om mulig», som i dag allerede finnes i forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger § 2-2, også inntas i § 11-3 annet ledd. Det er USNs vurdering at denne ordlyden ivaretar intensjonen om kjønnsbalanse.

§ 11-4. Ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger

Utvalget har vurdert hvorvidt det burde utarbeides lovbestemmelser som sikrer en raskere ansettelsesprosess for ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger, og viser til at sektoren jevnt over opplever utfordringer knyttet til å sikre seg den beste kompetansen i et marked der mange aktører kjemper om de beste hodene. Ansettelsesprosesser som trekker ut i tid, er med på å øke risikoen for at de gode kandidatene går til andre arbeidsgivere før de formelt får tilbudt stilling innenfor sektoren. USN støtter utvalgets konklusjon om at det ikke burde utarbeides lovbestemmelser som regulerer dette forholdet, men at det burde nedsettes en arbeidsgruppe i sektoren som kan se på hvordan interne rutiner kan endres og forbedres for å korte ned tidsintervaller ved ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger. USN viser til at ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger forutsetter at særlige forhold ivaretas, og det burde være opp til institusjonene selv å avgjøre hvordan ansettelsesprosessene skal gjennomføres rent praktisk. Ulike behov vil kunne gjøre seg gjeldende avhengig av hvilke type stilling en ønsker besatt, og det kan derfor være uheldig dersom institusjonene på dette området er bundet av klare forutsetninger for hvordan prosessen rent faktisk gjennomføres, herunder krav til fremdrift i ansettelsesprosessen.

§ 11-5. Midlertidig ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger

Ingen merknad.

§ 11-6. Kallelse

Ingen merknad.

§ 11-7. Ansettelse på åremål

Det foreslås at adgangen til å gi ansettelse som postdoktor begrenses til én periode. USN stiller seg bak en slik innføring, da en praksis som tillater flere påfølgende åremålsstillinger ikke lar seg forene med hensynene bak bestemmelsene som er gitt i gjeldende § 6-4. Det samsvarer for øvrig langt på vei med USNs praksis i dag.

Omstilling preger både statlig sektor generelt og universitets- og høyskolesektoren spesielt. USN mener det kan være hensiktsmessig å avklare hvorvidt øvre grense for de sammenhengende periodene (hhv. åtte og tolv år) kommer til anvendelse ved virksomhetsoverdragelse eller ikke. Eventuelt om det legges til departementet å avgjøre også disse tilfellene, i likhet med eventuell avvik fra åremålsperioden på fire år, jf. forslaget § 11-7 annet ledd siste punktum: «Når særlige grunner taler for det, kan departementet, etter forslag fra styret, fastsette en annen åremålsperiode enn fire år.»

§ 11-8. Særregler for visse typer bistillinger

Ingen merknad.

§ 11-9. Enerett til bruk av visse stillingstitler

Ingen merknad.

§ 11-10. Særskilte ansettelsesbestemmelser for statlige universiteter og høyskoler

USN vil bemerke at det er behov for å se nærmere på en bestemmelse som er videreført fra dagens lov i ny lov § 11-10 annet ledd om at styret kan fastsette at avdelingsleder skal ansette leder for grunnenhet, hvis denne skal ansettes. Dette må forstås som at det kun kan delegeres til dekan å ansette instituttledere. Etter USN sin oppfatning er denne bestemmelsen for snever; det bør være opp til styret selv å eventuelt delegeres til andre enn «avdelingsleder», f.eks. et eget ansettelsesutvalg for slike stillinger. Etter USNs oppfatning vil en slik utvidelse ikke gå på bekostning av hensynet til at styret skal ha det strategiske ansvaret for rekrutterings- og ansettelsespolitikken ved institusjonene, jf. forarbeidene (Ot.prp. nr. 79 (2003–2004) merknad til § 11-1).

§ 11-11. Avskjed, oppsigelse, suspensjon eller ordensstraff ved statlige universiteter og høyskoler

Ingen merknad.

§ 11-12. Likestilling

Ingen merknad.

Kapittel 12 Lokal klagenemnd og nasjonale klageorganer

USN ber departementet vurdere å flytte kapittel 12 til etter kapittel 10 om sanksjoner ved uønsket adferd. USN har tidligere foreslått å flytte kapittel 9, slik at bestemmelser som regulerer klage og sanksjoner står i samlet rekkefølge.

§ 12-1. Lokal klagenemnd ved institusjonen og særskilte nasjonale klageorganer

USN støtter forslaget om å presisere at flere institusjoner kan gå sammen om å opprette felles lokale klagenemnder. USN foreslår å dele opp første ledd slik at reguleringen av felles, lokal klagenemnd kommer i nytt annet ledd.

USN vil igjen bemerke at benevnelsen av den lokale klagenemnda med fordel bør være konsekvent, jf. forslag om «institusjonens klagenemnd».

USN støtter presiseringen om at saksforbereder ikke skal delta i klagenemndas behandling eller forberedelsen, jf. femte ledd. Annet punktum bør imidlertid omskrives slik at det står:

«Når en klage skal behandles i institusjonens klagenemnd, er den som har vært med på forberede eller treffe vedtaket inhabil til å forberede saken for klagenemnda, eller delta i klagenemndas behandling av saken».

USN vil bemerke at klageorganet for fagskoler heter Nasjonal klagenemnd for fagskoler, noe som gjør det enklere å skille mellom hva som er det nasjonale klageorganet og den lokale klagenemnda. USN foreslår tilsvarende endring av vårt nasjonale klageorgan, som i dag heter Felles klagenemnd. Ofte må det presiseres at Felles klagenemnd er det nasjonale klageorganet for universiteter og høyskoler, og dette vil bli ytterligere problematisk dersom utdanningsinstitusjoner går sammen om felles, lokale klagenemnder.

§ 12-2. Organ for internasjonalt utdannings samarbeid

Ingen merknad.

Kapittel 13 Behandling av personopplysninger

USN vil innledningsvis støtte Units innspill knyttet til digitalisering, spesielt med tanke på all informasjon som innhentes fra andre statlige organisasjoner, men også private slik som arbeidsgivere. Dette kunne eksempelvis vært løst med tilgang til AA-registeret. USN støtter lovutvalgets vurdering av at dette må utredes nærmere før en eventuell lovfesting.

§ 13-1. Innhenting og behandling av personopplysninger i studieadministrative systemer

USN støtter utvalgets vurderinger.

§ 13-2. Innhenting og behandling av personopplysninger i Samordna opptak

USN støtter utvalgets vurderinger.

§ 13-3. Nasjonal vitnemåls- og karakterportal

Ingen merknad.

§ 13-4. Register for sanksjonerte søkere og studenter

USN støtter utvalgets vurderinger.

§ 13-5. Rapportering til database for vitenskapelig publisering

Ingen merknad.

§ 13-6. Rapportering til database for statistikk om høyere utdanning

Ingen merknad.

Kapittel 14 NOKUT

USN ber departementet vurdere å plassere dette kapittelet tidligere i loven, jf. også tidligere innspill til at loven bør gjenspeile et naturlig løp for virksomheten. USN foreslår at kapittel 14 og 15 flyttes til etter kapittel 5, slik at reguleringen av NOKUT og akkreditering av institusjoner og studietilbud er å finne før opptak til utdanningene (og før kapittelet om godkjenning av høyere utdanning, som USN har foreslått flyttes før kapittel 6).

§ 14-1. NOKUTs myndighet og formål

USN støtter en egen bestemmelse om myndighet og formål, og den innholdsmessige presiseringen knyttet til formålet.

Videre støtter USN å stryke gjeldende § 2-1 (3) siste setning. USN er enig med NOKUTs vurdering at det er uklart omfang av virkemiddelet.

§ 14-2. NOKUTs faglige uavhengighet

USN støtter at det presiseres tydelig og uttømmende hvilke oppgaver NOKUT skal anses for å være faglig uavhengig i. Premisset om NOKUTs faglige uavhengighet er et viktig premiss særlig når det gjelder akkreditering og tilsyn.

USN er imidlertid av den oppfatning at øvrige forvaltningsoppgaver som rådgiving og bistand i utviklingsarbeid, evalueringer og utredninger bør tas ut av NOKUTs mandat. USN støtter derfor anbefalingen om at NOKUTs arbeid og oppgaver gjennomgås. Dette bør gjøres innenfor rammen av en helhetlig evaluering av KDs ytre etat. Videre er det USNs vurdering at NOKUT ikke bør ha hjemmel til å fastsette forskrifter om de samme emnene som departementet.

§ 14-3. NOKUTs evalueringer

Ingen merknad.

§ 14-4. NOKUTs styre

Ingen merknad.

Kapittel 15 Akkreditering av institusjoner og studietilbud

USN støtter utvalgets forslag om å samle alle bestemmelser knyttet til standarder og kriterier for akkreditering og krav til kvalitetsarbeid som i dag reguleres i studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften, i én forskrift. Se også innspill til plassering av kapittelet, jf. merknad i kapittel 14.

§ 15-1. Akkreditering av studietilbud og institusjoner

Ingen merknad.

§ 15-2. Adgang til å opprette egne studietilbud

USN foreslår å omformulere benevnelsen «obligatorisk kurs», jf. bestemmelsens femte ledd. «Kurs» er definert som utdanning som ikke gir studiepoeng i egenbetalingsforskriften § 1-2 bokstav c. USN mener det er uklart hva som ligger i benevnelsen obligatoriske kurs – er dette undervisning eller skal man tolke dette så vidt som hele emner. USN foreslår at det istedenfor benyttes mer presise begreper.

Kapittel 16 Avsluttende bestemmelser

Ingen merknad til dette kapittelet.

Forslag til ny kapittelstruktur

Kapittel 1 Formål og virkeområde

Kapittel 2 Virksomhet og ansvar

Kapittel 3 Organisering og ledelse ved statlige institusjoner

Kapittel 4 Organisering og ledelse ved private institusjoner

Kapittel 5 Ansettelse

Kapittel 6 Private universiteter og høyskoler – økonomisk tilsyn med mer

Kapittel 7 NOKUT

Kapittel 8 Akkreditering av institusjoner og studietilbud

Kapittel 9 Godkjenning av høyere utdanning

Kapittel 10 Opptak til høyere utdanning

Kapittel 11 Læringsmiljø og studentrepresentasjon

Kapittel 12 Undervisning, vurdering, sensur, klage og utstedelse av vitnemål

~~Kapittel 9 Godkjenning av høyere utdanning~~

Kapittel 13 Sanksjoner ved uønsket adferd

Kapittel 14 Institusjonens klagenemnd og nasjonale klageorgan

~~Kapittel 14 Ansettelse~~

~~Kapittel 12 Institusjonens klagenemnd og nasjonale klageorgan~~

Kapittel 15 Behandling av personopplysninger

~~Kapittel 14 NOKUT~~

~~Kapittel 15 Akkreditering av institusjoner og studietilbud~~

Kapittel 16 Avsluttende bestemmelser

Vennlig hilsen

Petter Aasen

Rektor

Universitetet i Sørøst- Norge

Ann Marit Roterud Espe

Seniorrådgiver

Avdeling for utdanning og studiekvalitet

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.